

Начало>Вашите права>Жертви на престъпления>Обезщетение>Претендиране на обезщетение от извършителя

Претендиране на обезщетение от извършителя

Няма специален формуляр за декларацията за конституиране в наказателното производство като граждански ищец. Няма изисквания относно това под каква форма трябва да бъде декларацията. В съществуващите формуляри за свидетелски показания се съдържа въпрос за това дали лицето желае да бъде конституирано в наказателното производство като граждански ищец. Достатъчно е лицето да заяви „Да“ и да даде кратко обяснение, за да бъде конституирано.

Как мога да претендирам за обезщетение или други средства за правна защита/удовлетворение от извършителя в съдебен процес (наказателно производство) и към кого трябва да се обърна?

Жертвата на престъпление има право да поиска обезщетение за причинените страдания или обезщетение за нарушаване на нейните законни права, защитени по силата на наказателното право. За да предяви иск, жертвата може да заяви, че желае да бъде конституирана в наказателното производство като граждански ищец. Тази декларация (за конституиране в наказателното производство като граждански ищец) конституира жертвата като граждански ищец в наказателното производство. Ако на по-късен етап прокуратурата оттегли обвиненията, гражданският ищец може да продължи производството чрез така нареченото „частно обвинение“ (*Subsidiaranklage*).

В зависимост от етапа на производството декларацията за конституиране в производството като граждански ищец може да бъде внесена в криминалната полиция (*Kriminalpolizei*), прокуратурата или съда, устно или писмено. Няма изисквания относно формата на декларацията (член 67, параграф 3 от Наказателно-процесуалния кодекс (*Strafprozessordnung*, НПК).

Алтернативно жертвите могат да предявяват иски в рамките на гражданско дело.

В кой момент от наказателното производство следва да предявя искам си?

Декларацията за конституиране в наказателното производство като граждански ищец може да бъде подадена до приключване на събирането на доказателствата като част от основното заседание. Тъй като някои права на участие, които надхвърлят правата на жертвата, са свързани с тези в рамките на наказателното производство (напр. правото да се подаде молба за събиране на доказателства, призовката за основното заседание), може би е разумно декларацията за конституиране в наказателното производство като граждански ищец да се представи на ранен етап от производството.

За какво мога да претендирам в искам и как следва да го представя (да посоча общ размер и/или да уточня отделните претърпени вреди, пропуснати ползи и лихви)?

Исковете трябва да бъдат обосновани в декларацията за конституиране в наказателното производство като граждански ищец. Конкретната оценка на искам трябва да бъде предоставена до края на процедурата по събиране на доказателства в основното заседание. Въпреки това могат да бъдат претендирани само част от вредите.

Има ли специални формуляри за такива иски?

Няма специален формуляр за декларацията за конституиране в наказателното производство като граждански ищец. Няма изисквания относно това под каква форма трябва да бъде декларацията. В съществуващите формуляри за свидетелски показания се съдържа въпрос за това дали лицето желае да бъде конституирано в наказателното производство като граждански ищец. Достатъчно е лицето да заяви „Да“ и да даде кратко обяснение, за да бъде конституирано.

Какви доказателства трябва да представя в подкрепа на моя иск?

Препоръчително е доказателствата да бъдат представени или внесени при докладването на престъплението или по време на разпита, провеждан от криминалната полиция. Те следва да бъдат внесени най-късно до заседанието. Доказателствата включват:

снимки,
медицински диагнози,
сметки или фактури,
предварителни оценки и т.н.

Съществуват ли съдебни такси или други разходи, свързани с искам?

Гражданските ищци обикновено не поемат никакви разходи като част от наказателното производство (с изключение на разходите за избраните от тях представители). Разходи възникват само ако гражданската страна съзнателно даде неверни показания, въз основа на които се образува наказателно производство, или ако обвиняемият е оправдан в случай на „частно обвинение“.

Мога ли да получа правна помощ (помощ от адвокат) преди и/или по време на производството? Мога ли да я получа, ако не живея в държавата, в която се провежда производството?

Гражданският ищец не трябва да използва услугите на адвокат в рамките на наказателното производство. Някои жертви, по-специално тези, които може да са били изложени на насилие или опасни заплахи, или ако сексуалната им неприкосновеност, или способността им за вземане на решения във връзка със тяхната сексуалност са били компрометирани в резултат на престъплението, могат да поискат подкрепа по време на съдебното производство (правни съвети и представителство от адвокат), ако това е необходимо, за да бъдат защитени техните процесуални права (член 66, параграф 2 от НПК). Тази подкрепа е безплатна за жертвите.

Когато е налице реална финансова нужда, други жертви също могат да поискат помощ от адвокат по системата за процесуална подкрепа, ако това се налага в името на правораздаването, по-специално с оглед на прилагането на правото за избягване на последващи граждански производства (член 67, параграф 7 от НПК).

В контекста на наказателните производства в Австрия това важи и за лица, живеещи в чужбина, както и за такива, които нямат австрийско гражданство.

Кога наказателният съд ще отхвърли или откаже да се произнесе по моя иск срещу извършителя на престъплението?

Декларацията за конституиране в производството като граждански ищец ще бъде отхвърлена, ако е явно неоснователна, ако е подадена по-късно от предвидения срок или ако в рамките на предвидения срок не е дадена приблизителна оценка на размера на обезщетението или на щетите (член 67, параграф 4 от НПК). До внасянето на обвиненията в съда прокуратурата е тази, която решава дали да отхвърли декларацията. След повдигането на обвиненията това се решава от съда (член 67, параграф 5 от НПК).

Ако основното заседание води до постановяване на решение, съдът трябва да вземе решение и по предявени граждански иски. Ако обвиняемият е оправдан, гражданският ищец трябва да предяви своите иски в граждански съд, тъй като в тези случаи гражданският ищец не

може да получи обезщетение или да търси отговорност за вреди като част от наказателното производство. Ако обвиняемият бъде признат за виновен, i) искът може да бъде удовлетворен (частично или изцяло) или ii) ищецът може да бъде насочен да подаде своите иски в граждански съд. Въпреки че е налице осъдителна присъда, гражданското дело е необходимо в случаите, когато гражданските иски се считат за неоснователни, след като основанието за решението е напълно проверено или ако резултатът от наказателното производство не позволява макар и частична оценка на гражданския иск. Това не се прилага, ако основанието за решението може да бъде разследвано допълнително, без събирането на доказателства значително да забави решението за вината и наказанието на обвиняемия.

Гражданските иски не могат да бъдат отхвърлени като част от наказателното производство, т.е. гражданският ищец все още може да предяви своя иск пред граждански съд.

Мога ли да обжалвам това решение или да търся други средства за правна защита/удовлетворение?

Ако декларацията е отхвърлена от прокуратурата, може да се подаде оплакване на основание нарушаване на права (член 106 от НПК). Ако декларацията бъде отхвърлена от съда, може да се подаде жалба (член 87, параграф 1 от НПК).

Гражданският ищец може (но само в определени случаи) да подаде жалба на основание на недействителност или жалба срещу отнасянето до гражданския съд поради оправдаването на обвиняемия. Ако ищецът се обърне към гражданския съд, въпреки че ответникът е бил осъден, може да се подаде оплакване въз основа на гражданските иски.

Извън наказателното производство гражданските иски винаги се предявяват в граждански съдилища.

Ако ми бъде присъдено обезщетение от съда, как да гарантирам изпълнението на съдебното решение срещу извършителя и каква помощ мога да получа в това отношение?

Съгласно първото изречение на член 1 от Кодекса за правоприлагане (*Exekutionsordnung*) правно обвързващите заключения на наказателните съдилища във връзка с гражданските иски представляват изпълнителни основания по смисъла на Кодекса. За всяка процедура по принудително изпълнение се изисква валидно изпълнително основание. Принудителното изпълнение трябва да бъде поискано от компетентния районен съд (*Bezirksgericht*). Ако всички изисквания са изпълнени, то ще бъде разрешено. Принудителните действия (напр. продажбата на движимо имущество, прехвърлянето на вземания към взискателя в изпълнителното производство или принудителната продажба на имущество) се предприемат по искане на ищеца.

Формулярите за процедурата по изпълнение са достъпни на следния линк на уебсайта на австрийското министерство на правосъдието:

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

След като принудителните действия бъдат одобрени, процедурата по изпълнение обикновено се управлява от съдия или съдебен служител. Принудителните действия се извършват от съдебни изпълнители, които в Австрия са служители на съда. Кредиторът ще бъде приканен да подаде допълнителни иски само ако съдът или съдебният изпълнител не са в състояние да продължат процедурата без тях или ако изпълнението е свързано с разходи.

Принудителните действия се извършват до успешното им приключване или прекратяване, а именно поради това, че по време на процедурата длъжникът е изплатил дълга си към кредитора.

Последна актуализация: 22/12/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.